

"La Traviata" hiilgus jättis hinge varju

teater

JANE TIIK

Giuseppe Verdi ooper "La Traviata".

Lavastaja Neeme Kuningas, muusikaline juht ja dirigent Paul Mägi, lavakujundus ja kostüümid Anna Kontek (Soome). Peaosas Elena Voznessenskaja (Venemaa) Violetta, Vello Jürna - Alfredo, Rauno Elp - Georges Germont. Esietendus Estonia teatris 19. detsembril.

Giuseppe Verdi ooperi "La Traviata" uuslavastus Estonias on kahtlemata teatris suursündmus. "La Traviata" on siiani arvukaim lavastus Estonias. Seekordne, seitsmes lavastus on ühtlasi ka kalleim.

Pariisi hiilgus ja sära

Kõige võimsama mulje jätsid kindlasti suurejooneline lavakujundus ja kostüümide silmipimestav värvikirkus. Briljantide sära ja kulla hiilgust võimendasid lava mõõtmetes maast laeni peeglid. Kostüümikangaste seas ei leidunud värvitooni, mida poleks kasutatud, lavatagusest peegelduv mustav tühjus sobis nende raamiks suurepäraselt.

Teine sügavat muljet avaldanud moment esietendusel oli kindlasti peaosatäitja vokaalpartii teostus. Elena Voznessenskaja on Jekaterinburgi Akadeemilise Ooperi- ja Balletiteatri esisopran, keda on kutsutud laulma ka Moskva Suurde Teatrisse.

Voznessenskaja esituses võis

Estonia "La Traviata" uuslavastuse õnnestunumaid stseene on teise vaatuse Germont'i ja Violetta duett. VAMBOLA SALUPUU foto

kuulda haruldast täpsust koloratuurkäikudes ning õrna ja meeldivat hääletämbril. Koos lauljanna võrratu musikaalsusega andis see suurepärase tulemuse.

Samas võiks selles rollis olla rohkem dramaatilist hääles (mis mõnevõrra küll kuulus kolmandas vaatuses) ja kirge mängus. Voznessenskaja Violettal oli olemas koketerii, teatud malbus, ootamatu väärikus ja meeletus, aga puudus võrtsiandev ehtprantslaslik kergemeelne ja tuline kirglikkus.

Kirge oli selle võrra rohkem Vel-

lo Jürnal, kes Alfredo niiviisi Violetlast nooremakski mängis. Kolmas peaosas Germont oli Rauno Elbi esituses väga sümpaatselt ja nauditavalt lauldud. Nii oli ka teise vaatuse Germont'i ja Violetta duett kogu etenduse õnnestunumaid stseene.

Peegli ees ja peegli taga

Lavastuslikult oli huvitav Violetta asetamine peegli taha enesega arupidamise ajaks. Selle stseeni lakooniline lavapilt lasi kuulsal ja üliraskel Violetta esimese vaatuse aarial hästi esile

tulla. Müts maha ka efektse stseeni ees kolmandas vaatuses, kus seisnusse must-valgesse fooni tungib punane valgus ja Violetta viirastub endine elu. Ainult, et vana-de kaaskondlaste asemel ilmuvad saatanad.

Selles kiiret tummstseenis osaleb palju tegelasi ja viirastuslikku välkkiiret algust ja lõppu on seega raske saavutada. Kummaliselt mõjus aga sureva Violetta russalkalik poos, pea kohal lava laest rippuv kroon. Peeglite juurde tagasi tulles peab mainima, et nad ammandusid küllalt kiiresti. Suuri ja kalleid

22. XII 1977
peegleid oleks ju võinud huvitavamalt ära kasutada.

Millest aga peale hiilguse ja välise sära kujutamise puudu jäi, oli tegelastevaheliste suhete väljatoomine. Karakterite ja suhete areng jäi kuidagi tagaplaanile, suurejoonelise dekoratiivsuse varju. Selliseid vabamaid momente, nagu Alar Haagi esitatud kelmikas kankaan esimese vaatuse seltskonnana melus, oleks võinud rohkemgi olla. Need võinuksid murda selle kõrgklassi elu särava kolossi ja tuua laval toimuva publikule inimlikult lähemale.

Suure tegelaskonnaga ballistseenid mõjusid kaugetenä. Täiusliku kvaliteediga või isegi ehtsad atribuudid laval ei andnud põhjust käivitada oma fantaasiat ja selle abil end laval toimuvasse asetada.

Siinkohal tekib paralleel endisaegsete ja praeguste mänguasjadega, millest viimased on nii täiuslikud, et ei kutsugi mängima. Kõik on juba valmis tehtud ja nendega hakkab igav.

Muusikaliselt õnnestunum ja hingestatuim oli ooperi kolmas vaatus, seda kõigi muusikute poolt. Orkestri ja dirigendi Paul Mägi kiituseks peab esile tõstma mängu puhtust ja täpsust (kui mõned väikešed apsud tähelepanuta jätta).

Üldiselt sekundeeris Estonia teatri orkester laval toimuvale hästi ja oli sellega igati kooskõlas. Etenduse lõppedes ei tahtnud aplaus kuidagi vaibuda.

Kokkuvõttes. Tegemist oli väga suurejoonelise ja klassikalise versiooniga sellest tuntud teosest. Ja kuigi oli palju silmale vaatamist ja kõrvale kuulamist, jättis see siiski hinge puutumata.